

Nr 184.

Av herr **Rubbestad m. fl.**, om ändrade grunder för statsbidrag till befrämjande av landsbygdens elektrifiering.

För landsbygdens näringsliv är tillgången till elektrisk kraft av allra största betydelse. Elektrifieringen på landsbygden kräver emellertid stora kapitalinvesteringar, som ansetts alltför betungande för de enskilda abonnenterna. Sedan 1940 har därför statsbidrag utgått till underlättande av landsbygdselektrifieringen. Att kostnaderna för anslutning till kraftledningsnätet varit betydande framgår av nedanstående sammanställning över medelkostnaderna per normaltariffenhet för de ortsnätsanläggningar, till vilka statsbidrag beviljats.

År	Medelkostnad per normal- tariffenhet, kronor	År	Medelkostnad per normal- tariffenhet, kronor
1940	190	1947	264
1941	202	1948	253
1942	193	1949	256
1943	209	1950	299
1944	225	1951	356
1945	233	1952	432
1946	259		

Enligt de av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelserna (kungl. brev till statskontoret 31/10 1952) kan statsbidrag beviljas för ortsnätsanläggningar för den del av anläggningskostnaden, som överstiger 150 kronor per normaltariffenhet. Statsbidraget kan utgå med högst 225 kronor per normaltariffenhet, d. v. s. för den del av anläggningskostnaden, som ligger mellan 150 och 375 kronor per normaltariffenhet.

Såsom ovan framgått var medelkostnaden för de ortsnätsanläggningar, till vilka statsbidrag utgått under år 1952, 432 kronor. Denna siffra är givetvis inte representativ för de fastigheter, som är belägna i glesbygdsområdena. Elektrifieringen i sådana bygder drager betydligt högre kostnader, och det förekommer i åtskilliga fall, att anläggningskostnaderna under sådana förhållanden stiger upp emot 1 000 kronor och mera per normaltariffenhet.

Det är helt naturligt, att elektrifieringen i de avlägset belägna bygderna inte kunnat bedrivas i samma utsträckning som i de mera centralt be-

lägna, emedan anläggningskostnaderna trots statsbidrag ställt sig alltför betungande för befolkningen. Numera måste det emellertid anses önskvärt, att alla bygder i vårt land snarast möjligt får tillgång till elektrisk kraft. Den elektriska kraften är av utomordentlig betydelse för den moderna jordbruksdriften. Detta torde särskilt gälla för de avlägset belägna jordbruksfastigheterna, för vilka de elektriska motorerna kan bringa lättnad i arbetskraftsbristen.

För genomförande av restelektrifiering i avlägsna bygder kräves ytterligare bidrag utöver de normala statsbidragen enligt gällande bestämmelser. Många skäl talar för att snara åtgärder bör vidtagas för tillgodoseende av dessa intressen. Det gäller här icke enbart en social fråga utan ett problem av största betydelse för hela samhället. Om befolkningen får vänta alltför länge på att få sin elektrifieringsfråga löst, är risken för avfolkning av vissa bygder stor. Det måste under sådana förhållanden anses angeläget, att elektrifieringen forceras just i dessa bygder, där behovet är störst.

Förutsättningen för att elektrifieringen skall kunna påskyndas i glesbygderna är emellertid, såsom framhållits, att statsbidragsvillkoren för deras vidkommande blir gynnsammare. Det synes oss vara riktigt, att anslutningskostnaderna blir lika för alla, och vi finner det också praktiskt möjligt att genomföra en sådan utjämning. En rättvis lösning vore enligt vår uppfattning, att alla finge betala en viss fixerad ej alltför stor del av anläggningskostnaderna per tariffenhet, varefter staten finge svara för de eventuellt överskjutande kostnaderna. Frågan om en lösning av landsbygdens elektrifieringsproblem enligt dessa riktlinjer bör snarast möjligt bli föremål för utredning.

Med anledning av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning rörande grunderna för statsbidrag till befrämjande av landsbygdens elektrifiering enligt de riktlinjer, som ovan angivits.

Stockholm den 27 januari 1953.

Axel Rubbestad.

Per Persson
i Norrby.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.

Fridolf Jansson.